

Юлія ТАТАРОВА

слухач магістерської програми

Тернопільський національний економічний університет

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

В умовах швидкого розвитку ринкової економіки, кожне підприємство постійно взаємодіє з іншими господарючими суб'єктами. Але для співпраці підприємству не вистачає власних коштів, тому це призводить до залучення позикового капіталу. Це спричиняє виникнення короткострокових та довгострокових зобов'язань підприємства перед кредиторами. Залучення позикового капіталу є нормальним явищем, це основа ринкових відносин між суб'єктами господарювання. Також зобов'язання є вагомим фактором впливу на фінансовий стан підприємства, зокрема, на його платоспроможність, ліквідність, кредитоспроможність та фінансову стійкість.

Згідно П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», зобов'язання – це заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди [1].

Одним з видів зобов'язань підприємства є поточні зобов'язання – зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу. Сюди належать короткострокові кредити банків, поточна кредиторська заборгованість, поточні забезпечення та інші поточні зобов'язання [2]. Облікова інформація про поточні зобов'язання повинна дуже швидко фіксувати їх динаміку для забезпечення стійкості фінансового стану підприємства та його платоспроможності. Однак це реально за умови використання ефективної класифікації поточних зобов'язань у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Під питанням в обліку поточних зобов'язань є наявність у їх складі доходів майбутніх періодів. Відомо, що доходи майбутніх періодів є доходами, отриманими у поточному звітному періоді, але які належать до майбутніх звітних періодів. Але ж вони не відповідають ні одній з ознак зобов'язань, та всеодно належать до них.

Доходи майбутніх періодів не варто відносити до складу отриманих доходів. Крім того, при надходженні коштів на підприємство, які належать до доходів майбутніх періодів, відразу відбувається нарахування податкових зобов'язань з податку на додану вартість.

Спірним є також питання віднесення забезпечень до зобов'язань. Забезпечення характеризуються невизначеним строком та сумою погашення, тобто вони виступають особливим видом зобов'язань. А зобов'язання мають фіксовану дату погашення та суму, яку необхідно сплатити.

Для покращення обліку поточних зобов'язань важливо налагодити систему внутрішнього контролю на підприємстві. З цією метою потрібно назначити відповідальних осіб за своєчасне погашення зобов'язань, створити таблицю, в якій узагальнювати інформація про наявні поточні зобов'язання із зазначеними термінами погашення. Це приведе до налагодження процесу контролю за зобов'язаннями та запобігання прострочення заборгованості.

Звісно, для покращення обліку поточних зобов'язань необхідно використати сучасні інформаційні системи, що прискорить роботу бухгалтерських служб, сприятиме зменшенню кількості помилок та дасть можливість для оперативного контролю за зобов'язаннями.

Загалом, облік поточних зобов'язань – це складна система рахунків, документації та звітності, яка в сукупності відображає стан та динаміку поточних зобов'язань підприємства. Тому воно має постійно контролювати правильність ведення обліку поточних зобов'язань.

Для покращення обліку поточних зобов'язань необхідно виключити доходи майбутніх періодів зі складу поточних зобов'язань та відобразити їх у складі власного капіталу з метою забезпечення достовірності даних, віднесених на баланс підприємства; виключити забезпечення зі складу поточних зобов'язань та відобразити їх у складі власного капіталу, що приведе до точнішого відображення інформації про поточні зобов'язання, а також треба запровадити використання сучасних інформаційних систем, що сприятиме полегшенню роботи бухгалтерії, зменшенню кількості помилок та прискоренню процесу контролю за зобов'язаннями.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Міністерством фінансів України від 07.02.2013 р. №73; за редакцією 18.03.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене Міністерством фінансів України від 31.01.2000 р. №20; за редакцією 18.03.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>